

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/16	

FACULTATEA MEDICINĂ NR.1
PROGRAMUL DE STUDII MEDICINĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 16.09.21
Președinte dr.hab.șt.med, prof. univ.
Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
Proces verbal nr. 1 din 21.09.21
Decanul Facultății dr.hab.șt.med, conf. univ.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr.2 din 15.09.2021
Șef catedră dr.hab.șt.med, prof univ
Curocichin Ghenadie _____

CURRICULUM

DISCIPLINA ABILITĂȚI PRACTICE DE ÎNGRIJIRE ÎN NURSING.
EDUCAȚIE INTERPROFESIONALĂ
Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Curocichin Ghenadie, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Gîtu Lora, asist.univ.

Muntean Maria, asist.univ.

Postica Iudmila, asist.univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/16

I. PRELIMINARII

Prezentarea generală a disciplinei: Studenții medici sunt încadrați în echipe clinice multidisciplinare, cu puține cunoștințe despre colegii lor non-medici, și adesea nu sunt conștienți de expertiza specializată pe care acești alți membri ai echipei o posedă și nu au un cadru pentru înțelegerea mediului complex al echipei interdisciplinare. Această lipsă de înțelegere are ca rezultat confuzii și pași greșiți care pot duce la erori de îngrijire a pacientului, condiții de muncă potențial ostile și scăderea satisfacției la locul de muncă. Acest curs are ca scop formarea unui concept și a unei mai bune înțelegeri a rolurilor și responsabilităților diverșilor actori implicați în îngrijirea pacientului. Abordarea holistică a nevoilor pacienților și acordarea de servicii integrate, necesită lucru în echipă interdisciplinară, precum și o deprindere de comunicare asertivă, non-discriminatorie, cunoașterea tipurilor de conflicte și comunicări greșite care pot descuraja colaborarea interprofesională. Acest curriculum a fost dezvoltat din prin implicarea diverșilor profesioniști din domeniul sănătății și este plasat în Planul de învățământ la debutul activității clinice a studentului, pentru pregătirea acestuia pentru realizarea studiilor în cadrul altor discipline clinice, așa ca *Boli interne Semiologie și Boli chirurgicale semiologie*, precum și stagiul clinic *Îngrijirea pacientului*.

• Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Familiarizarea studenților medici cu colaborarea interprofesională, lucru în echipă în acordarea de îngrijiri, ținând cont de valorile personale și etica profesională, rolurile și responsabilitățile fiecărui membru al echipei, comunicarea asertivă și non-discriminatorie cu colegii și pacientul, aparținătorii și comunitatea. Dezvoltare integrată a cunoștințelor, abilităților, valori și atitudini care definesc activitatea comună a diverșilor prestatori de servicii medicale precum și oferirea îngrijiri centrate pe nevoile pacienți, împreună cu aparținătorii și comunitățile, pentru a spori calitatea serviciilor oferite și a îmbunătăți sănătatea pacienților.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română.
- Beneficiari: studenții anului II, Facultatea de Medicină nr 1.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.03.O.026		
Denumirea disciplinei	Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională		
Responsabil de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ., Curocichin Ghenadie		
Anul	II	Semestrul	III
Numărul de ore total, inclusiv:			90
Curs	15	Lucrări practice/ de laborator	15
Seminare	15	Lucrul individual	45
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	3

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 3/16

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- Să cunoască propriul rol și a celor din alte profesii pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților
- Să identifice elementele specifice comunicării medic - profesionist în sănătate/pacient
- Să înțeleagă rolurile și mediile unei echipe interdisciplinare
- Să cunoască cauzele comune a conflictelor și a comunicării greșite în colaborarea interprofesională
- Să cunoască măsurile de prevenire a infecțiilor în instituțiile curative
- Să identifice cele 14 nevoi fundamentale pentru îngrijirea omului sănătos și bolnav
- Să cunoască tehnicile de îngrijire pentru asigurarea nevoilor persoanei sănătoase și bolnave
- Să identifice etapele procesului de nursing
- Să descrie elementele cheie a fiecărei etape a procesului de nursing
- Să realizeze interdependența dintre etapele procesului de nursing
- Să stabilească gradul de independență/dependență a pacientului
- Să caracterizeze tehnicile de nursing și investigațiile
- Să asigure echipamentele și materialele necesare pentru intervenții
- Să cunoască etapele de pregătire a bolnavului pentru investigații (pregătirea psihologică și fizică)
- Să supravegheze evoluția bolnavului după intervențiile nursing

❖ la nivel de aplicare:

- Să analizeze funcțiile, rolul diferitor prestatori de servicii de sănătate în cadrul echipei medicale.
- Să colaboreze cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajate
- Să comunice eficient cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății și din alte domenii într-o manieră responsabilă
- Să susțină o abordare de echipă pentru promovarea, prevenirea și menținerea sănătății populației, tratamentul bolilor
- Să aplice tehnici de îngrijire, reieșind din standardele calificării
- Să aplice măsuri de prevenire a infecțiilor în instituțiile curative
- Să aplice intervenții proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților
- Să planifice realizarea măsurilor preventive, educative, relaționale și curative;
- Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală

❖ la nivel de integrare:

- Să interacționeze eficient cu diferiți membri profesioniști în domeniul sănătății
- Să adopte o abordare de echipă pentru promovarea, prevenirea și menținerea sănătății, tratamentul bolilor
- Să ofere îngrijiri necesare pacientului în dependență de nevoile acestuia, asigurându-se că acestea sunt prestate într-un mod sigur, în timp util, eficient și echitabil
- Să evalueze rezultatele îngrijirilor aplicate

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 4/16	

- Cunoașterea limbii de predare;
- Competențe TIC (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/seminare	Lucru individual
1.	Introducerea în educația interprofesională. Lucru în echipă și bazele comunicării	2	2	2
2.	Comunicarea ca instrument în activitatea de îngrijire	2		2
3.	Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă.	2		5
4.	Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson.	2		4
5.	Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale	2		2
6.	Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	2		2
7.	Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	2		2
8.	Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	1		2
9.	Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza).		2	2
10.	Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing.		2	2
11.	Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor.		2	2
12.	Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor.		2	2
13.	Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor.		2	2
14.	Evaluare cunoștințelor pe procesul de nursing		2	
15.	Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale.		2	2
16.	Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina.		2	2
17.	Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură.		2	2

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 5/16

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/seminare	Lucru individual
18.	Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca.		2	2
19.	Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele.		2	2
20.	Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia.		2	2
21.	Evaluarea abilităților de îngrijire în condiții standardizate CUSIM		2	
22.	Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.		2	2
Total		15	30	45

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Tehnica de spălare corectă pe mâini
- Tehnica îmbrăcatulului mănușilor sterile
- Tehnica îmbrăcatulului mănușilor nesterile
- Tehnica aplicării/purtării măștilor
- Îmbrăcarea și dezbrăcarea echipamentului de protecție (halat, combinezon, bahili, ochelari)
- Observarea și măsurarea respirației
- Măsurarea pulsului
- Pulsoximetria
- Măsurarea TA
- Măsurarea masei corporale
- Măsurarea circumferinței abdominale
- Măsurarea înălțimii
- Determinarea Indicilor Masei Corporale
- Determinarea edemelor
- Schimbarea poziției bolnavului în pat
- Mobilizarea pacientului
- Transferului pacientului
- Schimbarea lenjeriei de pat
- Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat
- Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat
- Măsurarea temperaturii corporale (bucal, oral, cutanat, auricular, rectal, fără contact)
- Tehnici de comunicare verbală
- Tehnici de comunicare non-verbală
- Ascultare activă
- Răspuns empatic.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/16

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Introducerea în educația interprofesională. Lucru în echipa și bazele comunicării	
<ul style="list-style-type: none">Să definească conceptul de educație și colaborare interprofesionalăSă cunoască propriul rol și a celor din alte profesii pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților.Să cunoască conceptul de colaborare interprofesională și aplicarea diferitor modele de comunicare și colaborare interprofesională.	Educația și colaborarea interprofesională în practică medicală. Munca în echipă interprofesională. Îngrijirea interprofesională bazată pe echipă. Modelul asistenței medicale primare. Colaborarea interprofesională. Conceptualizarea colaborării de către Himmelman. Modelul riscului pentru sănătate. Comunicarea în echipă – modele de comunicare interprofesională. Comunicarea și colaborarea cu pacientul, obiective. Circumstanțele care pot fi afectate în mod critic de comunicarea necorespunzătoare. Factori perturbatori în comunicare între profesioniști. Comunicarea și colaborarea interprofesională, modelul SAED. Formă structurată de comunicare interprofesională. Model de colaborare 4 dimensional. Lecții pentru practică.
Tema (capitolul) 2. Comunicarea ca instrument în activitatea de îngrijire	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască elementele esențiale a procesului de comunicareSă posede și demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultuluiSă practice o comunicare asertivă și non-discriminatorie cu membrii echipei de îngrijire bazată pe principii etice și deontologiceSă posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între medic și pacient.	Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între medic și pacient. Obiectivele comunicării medic-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală și nonverbală. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Codificarea mesajului, ascultarea activă și feedback. Comportamentele emițătorului și ale receptorului. Bariere ale comunicării. Comunicarea asertivă și non-discriminatorie. Comunicarea în echipa interprofesională. Aspecte etice și deontologice ale comunicării. Rolul comunicării în activitatea de îngrijire medicală.
Tema (capitolul) 3. Activitatea în echipă. Tipurile de echipe. Tehnici de sporire a eficienței comunicării și lucrului în echipă.	
<ul style="list-style-type: none">Să înțeleagă rolurile și mediile unei echipe interdisciplinareSă cunoască cauzele comune a conflictelor și a comunicării greșite în colaborarea interprofesionalăSă analizeze funcțiile, rolul diferitor prestatori de servicii de sănătate în cadrul echipei medicale.Să colaboreze cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajateSă recunoască impactul muncii în echipă asupra practicii centrate pe pacient.	Rolul echipei în activitate de îngrijire. Tipuri de echipe, tehnici de comunicare și interacțiune cu membrii echipei. Cauze comune ale conflictelor. Metode de soluționare a conflictelor. Activitate în echipa în prestarea de servicii integrate și centrate pe pacient. Indicatori de evaluare a funcționării eficiente a echipei interprofesionale și impactul acestora asupra furnizării eficiente a asistenței medicale, utilizând o abordare bazată pe cazuri.
Tema (capitolul) 4. Ființă umană și dimensiunea bio-psiho-socială. Conceptul Virginiei Henderson.	
<ul style="list-style-type: none">să analizeze nevoile fundamentale specifice ființei umane;să definească independența și	Modelul conceptual al V. Henderson. Componentele esențiale ale unui model conceptual (postulate, valori și elemente). Nevoile fundamentale și dimensiunile bio-psiho-sociale.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/16

Obiective	Unități de conținut
dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale; <ul style="list-style-type: none">să enumere tipurile de dependență;să identifice sursele de dificultate.	Independența și dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale. Tipuri de dependență și nivelul de intervenție. Sursele de dificultate. Manifestări de dependență.
Tema (capitolul) 5. Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale	
<ul style="list-style-type: none">Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale asistentului medical	Rolul, funcțiile și competențele asistentului medical în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema (capitolul) 6. Rolul, funcțiile și competențele farmacistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
<ul style="list-style-type: none">Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale farmacistului	Rolul, funcțiile și competențele farmacistului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema (capitolul) 7. Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
<ul style="list-style-type: none">Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale nutriționistului	Rolul, funcțiile și competențele nutriționistului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema (capitolul) 8. Rolul, funcțiile și competențele psihologului ca membru al echipei în oferirea îngrijirilor medicale	
<ul style="list-style-type: none">Să înțeleagă și să respecte rolurile, responsabilitățile și domeniul de activitate ale psihologului	Rolul, funcțiile și competențele psihologului în oferirea îngrijirilor medicale.
Tema (capitolul) 9. Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza).	
<ul style="list-style-type: none">să definească procesul de Nursing;să cunoască etapele procesului de îngrijire;să aplice interviul și observația pentru facilitarea interviului;să demonstreze depistarea nevoilor nesatisfăcute și manifestările de dependență ale pacientului.	Definiția procesului de Nursing. Prezentarea generală a etapelor procesului de îngrijire. Prima etapă a procesului de îngrijire - Colectarea de date. Tipuri de informații culese. Date stabile, variabile, surse de informații. Observarea. Interviul, condițiile pentru interviu, abilități ale asistentului medical de a facilita interviul.
Tema (capitolul) 10. Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing	
<ul style="list-style-type: none">să examineze și clasifice datele culese de la pacient;să departajeze manifestările de independență de cele de dependență;să formuleze diagnosticul de nursing.	Procesul de Nursing. - etapa a II. Analiza și interpretarea datelor. Departajarea între manifestările de independență și manifestările de dependență. Diagnosticul de nursing. Componentele diagnosticului de nursing. Tipuri de diagnostic de nursing după clasificarea internațională NANDA.
Tema (capitolul) 11. Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor.	
<ul style="list-style-type: none">Să stabilească prioritățile de îngrijire;Să elaboreze obiectivele de îngrijire;să planifice intervenții specifice și evaluabile care răspund nevoilor pacientului.	Etapa a III-a a demersului de Nursing. Obiectivele de îngrijire, caracteristicile unui obiectiv de îngrijire-prima componentă a planificării. Intervenția- a doua componentă a planificării.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/16

Obiective

Unități de conținut

Tema (capitolul) 12. Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor.

- Să aplice îngrijiri conform intervențiilor planificate;

Aplicarea îngrijirilor în practică și relația asistent-pacient. Reacțiile pacientului în timpul îngrijirilor (anxietatea, stresul, durerea, singurătatea, înstrăinarea, sentimentul de neputință ș.a), care trebuie să fie în atenția nursei.

Tema (capitolul) 13. Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor.

- să aprecieze progresul pacientului în raport cu intervențiile aplicate;
- să evalueze întregul proces urmat în caz de schimbări în starea pacientului (intervenții, complicații etc.).

Analiza rezultatului obținut. Evaluarea pacientului în raport cu intervențiile asistentei medicale. Satisfacția pacientului la rezultatele obținute.

Totalizarea 1. Evaluare cunoștințelor pe procesul de nursing. Pacient standardizat.

Tema (capitolul) 14. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale.

- să definească nevoia de a respira și a avea o bună circulație;
- să definească nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale;
- să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.
- să enumere sursele de dificultate;
- să identifice problemele de sănătate;
- să elaboreze planul de îngrijire.

Definiție, independența în satisfacerea nevoii:
- factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- manifestările de independență;
- intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței.
Dependența în satisfacerea nevoii:
- sursa de dificultate;
- manifestările problemelor de dependență;
- intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate;
- coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.

Tema (capitolul) 15. Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina.

- să definească nevoia de amănca și a bea, nevoia de a elimina;
- să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.
- să enumere sursele de dificultate;
- să identifice problemele de sănătate;
- să elaboreze planul de îngrijire.

Definiție, independența în satisfacerea nevoii:
- factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- manifestările de independență;
- intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței.
Dependența în satisfacerea nevoii:
- sursa de dificultate;
- manifestările problemelor de dependență;
- intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate;
- coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.

Tema (capitolul) 16. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură.

- să definească nevoia de a se mișca și a avea o bună postură;
- să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.
- să enumere sursele de dificultate;

Definiție, independența în satisfacerea nevoii:
- factorii care influențează satisfacerea nevoii;
- manifestările de independență;
- intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței.
Dependența în satisfacerea nevoii:
- sursa de dificultate;
- manifestările problemelor de dependență;
- intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 9/16

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să identifice problemele de sănătate;• să elaboreze planul de îngrijire.	- coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema (capitolul) 17. Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească nevoia de a dormi și a se odihni, de a se îmbrăca și dezbrăca;• să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;• să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.• să enumere sursele de dificultate;• să identifice problemele de sănătate;• să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema (capitolul) 19. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele, de a evita pericolele;• să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;• să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.• să enumere sursele de dificultate;• să identifice problemele de sănătate;• să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema (capitolul) 20. Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească nevoia de a comunica, de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia;• să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;• să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii.• să enumere sursele de dificultate;• să identifice problemele de sănătate;• să elaboreze planul de îngrijire.	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Totalizarea 2. Evaluarea abilităților de îngrijire în condiții standardizate CUSIM	
Tema (capitolul) 21. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească nevoia de a fi preocupat în vederea realizării, de a se recrea, nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.;• să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii;• să descrie intervențiile asistentului	Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 10/16	

Obiective	Unități de conținut
medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. <ul style="list-style-type: none">• să enumere sursele de dificultate;• să identifice problemele de sănătate;• să elaboreze planul de îngrijire.	<ul style="list-style-type: none">- manifestările problemelor de dependență;- intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate;- coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale și transversale

CP1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare

CP2. Cunoașterea adecvată a științelor despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social

CP4. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire

CP5. Integrarea interdisciplinară a activității medicului în echipă cu utilizarea eficientă a tuturor resurselor

CP7. Promovarea și asigurarea prestigiului profesiei de medic și ridicarea nivelului profesional

CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate

CT2. Comunicarea eficientă și abilități digitale

CT4 Dezvoltare personală și profesională

Finalități de studiu

- ✓ Colaborarea cu persoane din alte profesii pentru a menține un climat de respect reciproc și valori partajate.
- ✓ Identificarea rolului propriului și a altor profesioniști în sănătatea pentru a evalua și a aborda în mod adecvat nevoile de sănătate ale pacienților și să promoveze sănătatea individului și a comunității.
- ✓ Comunicarea asertivă cu pacienții, familiile, comunitățile și profesioniștii din domeniul sănătății
- ✓ și alte domenii într-o manieră eficientă și responsabilă, bazat pe lucru în echipă în promovării și menținerii sănătății și prevenirea și tratamentul bolii.
- ✓ Oferirea de îngrijiri centrate pe pacienți, care sunt sigure, eficiente și echitabile.
- ✓ Efectuarea de manopere practice medicale
- ✓ Cunoașterea și aplicarea procedurilor privind asigurarea calității serviciilor medicale și execuare responsabil activitățile medicale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale și a prevederilor legislației în vigoare.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Pliant informațional	<ul style="list-style-type: none">✓ Selectarea subiectului, pliantul trebuie să trateze doar un subiect;✓ Calitatea și accesibilitatea informației în limbajul pacientului,	Prezentarea pliantului în varianta electronică	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/16

		<ul style="list-style-type: none">utilizarea terminologiei de popularizare;✓ Folosirea imaginilor argumentative, clar vizibile, prezența datelor statistice actuale, care să ilustreze mesajul cheie;✓ Actualitatea informației, structurat (ierarhic și logic)		
2.	Referat	<ul style="list-style-type: none">✓ Selectarea temei;✓ Foaia de titlu;✓ Planul;✓ Actualitatea subiectului abordat;✓ Gradul de studiere a subiectului, conținuturi relevante, actuale;✓ Metode de investigare aplicate;✓ Rezultate obținute;✓ Concluzii;✓ Surse bibliografice.	Prezentarea referatului în varianta electronică	Pe parcursul semestrului
3.	Prezentare Power Point	<ul style="list-style-type: none">✓ Selectarea temei;✓ Nu se folosesc efecte pentru tranziția între sliduri;✓ O idee centrată pe slide, maxim șase linii text, maxim șase cuvintele linie de text;✓ Nu se va repeta ceea ce se va spune oral;✓ Se va aplica creativitatea și imaginația;✓ Simplitate: o idee bine scrisă, împreună cu o imagine care face mai mult decât cuvinte;✓ Nu se aplică scrisul pe imagini;✓ Se folosesc imagini de calitate.	Capacitatea de a prezenta tema clar, structurat și să ilustreze mesajul chee.	Pe parcursul semestrului
4.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none">✓ Corectitudinea interpretării studiului de caz propus;✓ Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora;✓ Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat;✓ Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză;✓ Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului de caz analizat;✓ Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea;✓ Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului;✓ Originalitatea studiului de caz, a	Prezentarea studiului de caz, aprecierea critică, judecată personală a studentului.	Pe parcursul unei săptămâni

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/16

		formulării și a realizării; ✓ Individualizarea (să nu fie lucruri copiate);		
5.	Plan de îngrijire	✓ Formă tabelară scrisă a procesului de îngrijire; ✓ Să cuprindă minim 4 categorii de informații; ✓ Lista cu problemele de dependență; ✓ Obiectivele de îngrijire; ✓ Intervențiile/măsurile de îngrijire care urmează a fi aplicate; ✓ Reevaluare/evaluarea intervențiilor aplicate.	Prezentarea planului de îngrijire, cu prezența informației ample.	Pe parcursul unei săptămâni
6.	Fișa cu algoritmul tehnicilor însușite la disciplină	✓ Corectitudinea ordonării activității tehnicilor însușite; ✓ Corespunderea descrierii succesiunii aproximativ fixă a operațiunilor relatate de student cu argumentarea acestora.	Prezentarea fișei în varianta electronică.	Pe parcursul semestrului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- *Metode de predare și învățare utilizate*

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteză
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Pacient standardizat
- Pacient real
- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup
- Discuții în grupuri mici

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/16

- Prezentare de materiale audio-vizuale

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

Strategiile didactice sunt modalități de îmbinare eficientă a metodelor cu mijloacele de învățământ, cu modul de organizare a conținutului, cu formele de activitate (frontal, de grup, individual), cu modul de prezentare a informațiilor (problematizare, descoperire, etc), cu dirijarea activității (direct, indirect, algoritmic) și cu formele de evaluare (inițială, formativă, finală).

Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor.

Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei *Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională* se pune accent pe:

- crearea situațiilor de motivare a studentului pentru activitatea de cunoaștere;
- oferirea oportunităților fiecărui student de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- favorizarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- cultivarea independenței cognitive, a autonomiei în învățare;
- formarea la studenți a unor atitudini și comportamente conform valorilor profesionale, general-umane și naționale.

În acest context, punem accent pe:

- strategii didactice *relevante*, construite în baza situațiilor reale din viața profesională;
- strategii *inductive* – studenții rezolvă probleme, iau decizii în baza unor cazuri/probleme concrete;
- strategii *active* – studenții învață prin acțiune, implicare;
- strategii bazate pe *colaborare* - activități în grupuri și prin cooperare;
- strategii *interactive* – discuții dirijate și dezbateri;
- strategii *critice* – studenții sânt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

Atenționăm ca în cadrul studierii disciplinei să se respecte exigențele învățării de durată, cum ar fi: utilizarea unor strategii didactice, care pun accent nu doar pe acumularea unor cunoștințe, ci și pe formarea/consolidarea continuă a deprinderilor, dezvoltarea capacității de autoevaluare, folosirea strategiilor interactive bazate pe alternarea formelor de activitate individuală, în perechi și în grup cu formarea la studenți a abilităților de cooperare.

Forma de organizare se referă la modul/maniera de lucru în care se realizează activitatea *binomului profesor-student*, mod de lucru cu grupul sau individual.

Din punct de vedere funcțional sunt considerate sisteme de organizare a activității de predare-învățare, în cadrul cărora se vehiculează conținuturi și se fructifică obiectivele educației în lumina principiilor didactice prin intermediul metodelor și mijloacelor didactice. Ele sunt cele care îmbină armonios activitatea de predare cu cea de învățare, corelându-le permanent și realizând un consens.

Raportată la modul în care se realizează relația profesor-student și la numărul de participanți la activitate se pot desemna formele de desfășurare a procesului didactic: frontale, în perechi de grup și individuale:

- *activități frontale* – lecții prelegeri, vizionarea de filme didactice etc.;
- *activități în perechi* – evaluare reciprocă;
- *activități de grup* – consultații, exerciții independente, cercul științifico-practic studentesc, întâlniri cu specialiștii, concursuri, sesiuni de comunicări, dezbateri pe teme de specialitate;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/16

- *activități individuale* – munca independentă, studiul individual, efectuarea temelor pentru acasă, pregătirea și susținerea unor comunicări, pregătirea pentru examen.

Formele de organizare a activității didactice sunt complementare și se pot desfășura concomitent, în funcție de obiectivele și conținutul didactic. Educarea studenților de a practica ei înșiși cât mai multe forme ale învățării se soldează cu efecte pozitive.

Metodele de învățământ sunt o componentă importantă a strategiilor didactice, a tehnologiilor didactice, reprezintă sistemul de căi, procedee, tehnici, mijloace adecvate de instruire, care asigură desfășurarea și finalizarea de performanțe și eficiență a procesului de învățământ. Trecerea la o metodologie actuală, centrată pe student, implică studentul în procesul de învățare mai activă.

Mijloacele didactice prezintă ansamblul instrumentelor materiale, naturale sau tehnice, selectate și adaptate pedagogic la nivelul metodelor și procedeele de instruire, pentru realizarea eficientă a sarcinilor de predare-învățare-evaluare.

Introducerea în practica didactică a mijloacelor de învățământ, facilitează desfășurarea activității de predare-învățare și realizarea obiectivelor instructive-educative prestabilite. Psihopedagogia mijloacelor de învățământ recomandă integrarea lor în activitatea didactică, pentru valoarea lor formativă, pentru facilitarea procesului de formare a competențelor profesionale, pentru valoarea demonstrativă și intuitivă a acestor surse de informare, pentru actualizarea informației, pentru avantajul transmiterii unui volum mare de informații. Utilizarea mijloacelor didactice la disciplină (mijloace didactice vizuale, auditive, audiovizuale) contribuie la sporirea eficienței procesului de învățare prin:

- aprofundarea proceselor de analiză și sinteză;
- clasificarea aspectelor insuficient sesizate prin lectura imaginii;
- asigurarea pătrunderii prin gândire a celor repetate;
- formarea la studenți a unei viziuni de ansamblu asupra celor studiate;

- ***Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)***

Pedagogia axată pe competențe orientează *vectorul evaluării* spre o evaluare continuă/formativă prin motivarea studenților și realizarea feedback-ului. În activitatea didactică va reuși acel profesor, care va oferi la fiecare lecție un set de sarcini didactice pe niveluri, elaborate în contextual taxonomiilor, fapt ce va permite valorificarea la maximum a potențialului intelectual al fiecărui student. Prin sarcini didactice de dificultate diferită, profesorul orientează și dirijează activitatea de studiere a studenților, formându-le un stil de muncă intelectuală. După modul în care se integrează în desfășurarea procesului didactic identificăm trei tipuri de evaluare:

- *evaluare inițială* – se realizează la începutul demersurilor instructiv-educative, pentru a stabili nivelul la care se situează studentul, a determina nivelul de pregătire, experiența și orientarea lui în domeniu. Rezultatele evaluării inițiale pe parcursul căreia se vor utiliza chestionarul, interviul, testele, harta conceptuală, vor servi ca bază pentru desfășurarea eficientă a procesului de educație;
- *evaluarea formativă* – se realizează pe parcursul procesului didactic, organizându-se verificări sistematice, prin examinări orale, fișe de lucru, probe de autoevaluare, observarea curentă a comportamentului studentului;
- *evaluarea sumativă* – se realizează la sfârșitul studierii disciplinei, prin examene de promovare, susținute prin rezolvarea unor probe orale, scrise, demonstrații. Are ca scop stabilirea gradului de instruire a studenților.

Verificarea se efectuează sistematic, pentru a stabili volumul și calitatea competențelor dobândite de studenți, îmbinând metodele tradiționale cu cele alternative.

- Tradiționale:

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 15/16	

- Demonstrația
- Probe scrise
- Probe orale
- Alternative:
 - Autoevaluarea
 - Evaluarea reciprocă
 - Testarea

Pentru verificarea capacităților și competențelor studenților privind cunoașterea întregii materii la etapa finală a lecției se folosesc: testarea orală/scrisă, problematizarea, integrale și altele.

Atât profesorul cât și studentul, trebuie să conștientizeze că cel mai important este faptul “cât de bine pot să aplice” studenții ceea ce știu și ceea ce sunt capabili să facă în baza celor studiate la disciplina *Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională*. Aceste considerente vor face ca în evaluarea finală ponderea aplicațiilor practice să tindă spre maximum posibil.

Toate criteriile de evaluare trebuie cunoscute de studenți la etapa de demarare a cursului. Evaluarea continuă și finală la modulul Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională se dorește a fi una autentică și axată pe succes.

Evaluarea sumativă se va realiza prin examen, care va demonstra că studenții posedă competențe și abilități specifice indicate în curriculum.

Curentă:

- ✓ Evaluarea cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice la patul pacientului și în cadrul CUSIM
- ✓ Prezentarea lucrului individual

Finală: Testare asistată de calculator la CEA

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 16/16

8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Cernețchi, O. *Ghid de manopere practice*, Vol. I și II. Centrul Editorial poligrafic Medicina, Chișinău, 2013.
2. Titircă, L. *Ghid de Nursing cu Tehnici de evaluare și îngrijiri corespunzătoare nevoilor fundamentale. Vol. I.* Viața Medicală Românească, București, 2008.

B. Suplimentară

3. Gîlcă, B., Gramma, R., Paladi, R. Ghid privind aplicarea procedurii de comunicare și consiliere a pacienților. MSMPS. Chișinău, 2019.
4. Gulie, E., *Cercetarea în Nursing*, Reprograf, Craiova, 2008
5. Karl Heinz Kristel. *Îngrijirea bolnavului*, Editura ALL, București, 1998.
6. Moraru, L., Măriucă, I. *Bazele teoretice și practice ale îngrijirii omului sănătos și bolnav*, Editura Universul, București, 2005.
7. Prisacari, V. *Ghidul de supraveghere și controlul în infecțiile nosocomiale. Ediția II* Chișinău, 2009
8. Smeltzer Suzanne C., G. Bare, B. *Medical Surgical Nursing*, USA 2005.
9. Titircă, L., *Manual de îngrijiri speciale*. Editura: Viața Medicală Românească, București, 2006
10. Titircă, L. *Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenții medicali. Ghid de nursing. Vol II.* Editura: Viața Medicală Românească, București, 2001.